

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 3827

гр. София, 30.11.2022 г.

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-17, в закрито заседание на тридесети ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Диляна Господинова

като разгледа докладваното от Диляна Господинова Търговско дело № 20221100901809 по описа за 2022 година

Производството е образувано по искова молба, подадена от Г. Д. М. срещу „В.” ЕАД.

Съдът, като прецени изложените в исковата молба обстоятелства намира следното:

На първо място следва да се посочи, че съдът намира, че искът, предявен с исковата молба, по която е образувано настоящото дело, не следва да бъде разгледан по същество, тъй като тази искова молба е нередовна и ищецът не е отстранил в срок констатираните от съда нередовности, поради което са налице предпоставките на чл. 129, ал. 3 ГПК и тя следва да бъде върната.

С разпореждане, постановено на 31.10.2022 г. по настоящото дело, съдът е констатирал, че подадената от Г. Д. М. искова молба е нередовна и е дал изрични и конкретни указания на ищеца да отстрани констатираните нередовности в определен от съда срок. С посоченото разпореждане ищецът е предупреден и за последиците от неизпълнение на дадените указания в определения със съдебния акт срок.

Разпореждането, с което е оставена без движение исковата молба, е връчено на ищеца лично на 08.11.2022 г., от която дата тече и едноседмичният срок за изпълнение на дадените от съда указания. Той изтича на 15.11.2022 г., до който момент не са отстранени всички нередовности на исковата молба, тъй като въпреки подадената молба-уточнение продължава да съществува противоречие между обстоятелствената част и петитума на предявения иск. Ето защо и на основание чл. 129, ал. 3 ГПК исковата молба, за разглеждане на която е образувано делото, следва да бъде върната.

Наред с горното, въпреки нередовностите на исковата молба, съдът намира, че може да се заключи, че предявеният с нея иск е недопустим.

Предмет на разглеждане в настоящото производство е предявен от Г. Д. М. срещу „В.” ЕАД иск, с който се оспорва като порочно решение на едноличния собственик на капитала на „В.” ЕАД, прието на 21.09.2022 г., въз основа на което е направено вписване в

търговския регистър по партидата на това дружество на промени във вече вписаните обстоятелства, изразяващи се в заличаване на лицето Г. Д. М. като член на съвета на директорите на „В.“ ЕАД и вписване като такъв на С.С.В..

Съдът констатира, че е налице противоречие между пороците, от които ищецът твърди, че страда оспореното от него решение на едноличния собственик на капитала на „В.“ ЕАД и последиците, до които той сочи, че тези пороци водят по отношение на приетото решение и съответно на последиците, които иска да бъдат постановени от съда.

По въпросите какви са степените на порочност на решенията, които се приемат от орг-те на търговското дружество, каквито са и процесните, чиято отмяна се иска, и кои конкретни пороци до какъв вид недействителност на тези решения водят са дадени задължителни указания в Тълкувателно решение № 1 от 06.12.2002 г., постановено по тълк.д. № 1/2002 г. на ОСГК на ВКС, които трябва да бъдат съобразени от настоящия съдебен състав. В това тълкувателното решение са дадени указания, че решенията на върховния орган на едно търговско дружество, които противоречат на учредителния акт или на императивни разпоредби на закона са незаконосъобразни т. е. отменяеми. В тълкувателното решение са дадени указания, че нищожни са единствено следните решения на Общото събрание: 1) решенията, посочени в чл. 75, ал. 2 вр. с ал. 1 ТЗ, 2) липсващото /невзето/ решение на Общото събрание, което е отразено като съществуващо в протокола на ОС или в протоколната книга на дружеството, както и ако е вписано в търговския регистър, 3) решението, което е извън пределите на определената от закона и учредителния акт компетентност на органа, който го е приел. В т. II от цитираното Тълкувателно решение е посочено, че нищожност на решението на ОС може да се установи чрез самостоятелен иск, който може да бъде предявен от всяко едно лице, което притежава правен интерес /и от членове на дружеството, както и от трети лица/, като е направено разграничение по отношение на пътя за защита срещу такова решение, като е прието, че в случаите, в които то подлежи на вписване в търговския регистър и действието на това вписване е конститутивно, то тогава защитата на лицето, имащо правен интерес, не е чрез предявяване на установителен иск по общия ред, а е чрез предявяване на специалния иск по чл. 29 ЗТРРЮЛНЦ, който има за предмет установяване несъществуването на вписано обстоятелство, а когато взетото решение не е от тези, за които в закона е предвидено, че се вписват, нищожността му може да бъде установена чрез иск с правно основание чл. 124, ал. 1 ГПК, т.е. по общия исков ред.

При съобразяване на изложените в исковата молба обстоятелства съдът намира, че ищецът се позовава на пороци, които водят до незаконосъобразност на решението на едноличния собственик на капитала на „В.“ ЕАД, прието на 21.09.2022 г., въз основа на което е направено вписване в търговския регистър на промени в членствения състав на управителния орган, каквито са тези за нарушаване на императивни законови разпоредби на Закона за публичните предприятия и на правилника за неговото прилагане. Тези пороци правят приетото решение отменяемо, поради което и защитата срещу него трябва да се осъществи по специално предвидения ред за това по чл. 74 ТЗ с предявяване на конститутивен иск, който предполага формулиране на петитум за отмяна на

незаконосъобразното решение, а не с иск по чл. 29 ЗТРРЮЛНЦ. С нормата на чл. 74 ТЗ в закона е уредено потестативното право да се иска отмяна на незаконосъобразни решения на върховния орган на търговското дружество. Това право възниква за определен кръг субекти и това са тези изрично посочени в цитираната законова разпоредба – съдружниците съответно акционерите в едно търговско дружество. Ето защо и активно процесуалноправно легитимирани да предявят конститутивния иск по чл. 74 ТЗ са само съдружниците в дружество с правноорГ.зационна форма ООД, съответно акционерите в акционерно търговско дружество. Ищецът няма качеството на акционер в ответното акционерно дружество, в което целият капитал се притежава от Държавата чрез Министерство на земеделието и храните, което означава, че той не е сред лицата, които са легитимирани да искат отмяна на незаконосъобразни решения на едноличния собственик на капитала на това дружество по реда на чл. 74 ТЗ. Следователно ако съдът въз основа на пороците, на които ищецът се позовава, приеме, че е сезиран с иск по чл. 74 ТЗ, трябва да се заключи, че този иск е недопустим.

Ако се съобрази заявления от ищеца петитум и се приеме, че с подаване на исковата молба съдът е сезиран с иск, с който се иска да бъде установено, че по партията на „В.” ЕАД са вписани несъществуващи обстоятелства, изразяващи се в заличаване на лицето Г. Д. М. като член на съвета на директорите на „В.” ЕАД и вписване като такъв на С.С.В., то съдът отново счита, че предявеният иск е недопустим.

При съобразяване на задължителните указания, дадени в цитираното Тълкувателно решение, съдът счита, че ако едно лице предявява иск чл. 29 ЗТРРЮЛНЦ, който има за предмет установяване несъществуването на вписано обстоятелство, като основава този иск на порок на решение на върховния орган на дружеството, той трябва да твърди, че това решение страда от такива пороци, които го правят нищожно, а не незаконосъобразно, защото защитата по чл. 29, ал. 1, предл. 3 ЗТРРЮЛНЦ може да бъде реализирана само срещу нищожни решения на върховния орган на дружеството, въз основа на които в търговския регистър е извършено вписване. Ищецът обаче не се позовава на пороци, които правят нищожно решението на едноличния собственик на капитала на „В.” ЕАД, прието на 21.09.2022 г. Въпреки това ако все пак с оглед заявления петитум се приеме, че с подадената пред СГС искова молба ищецът се защитава именно срещу нищожността на решението на едноличния собственик на капитала от 21.09.2022 г. и предявеният иск трябва да се квалифицира като такъв по чл. 29, ал. 1, предл. 3 ЗТРРЮЛНЦ, то той е недопустим поради липса на правен интерес от неговото предявяване.

Абсолютна процесуална предпоставка за допустимост на предявен установителен иск, за наличието на която съдът следи служебно, е съществуването на правен интерес за ищеца от търсената с него защита, който интерес следва винаги да е конкретен. Правен интерес от търсената с установителния иск защита в случая би бил налице, когато едно лице твърди, че за него съществуват права, които са накърнени от приетото от едноличния собственик на капитала решение, което се твърди да е нищожно и от вписването в търговския регистър на обстоятелствата, които възникват от така приетото решение.

За да отговори на въпроса дали в процесния случай е налице правен интерес от предявения иск за установяване на вписаното в търговския регистър по партидата на „В.” ЕАД несъществуващо обстоятелство, съдът съображава, че ищецът твърди, че е бил член съвета на директорите, както и че е бил освободен като такъв с решение, взето от едноличния собственик на капитала, което счита за порочно, въз основа на което решение е извършено вписване в търговския регистър, което също е порочно. Следователно ищецът е трето лице за ответното дружество, като с предявяване на установителния иск, той цели да защити следното субективно материално право, което счита, че има, а именно да бъде член на управителния орган на ответното дружество. Ищецът не твърди за него да съществува друго материално право, което да е накърнено с вписването в търговския регистър на обстоятелството по освобождаването му като член на съвета на директорите.

При тълкуване на разпоредбите в ТЗ, с които се регламентират правилата относно възникването, съществуването и дейността на акционерни дружества, се налага изводът, че с тях не е уредено съществуването на субективно право на което и да е лице да бъде избрано в състава на управителните орг. на акционерното дружество – такова право по силата на закона няма нито акционера, нито което и да е трето на акционерното дружество лице. Такова право може да е предвидено да възниква за акционера с устава на дружеството, при което към общите права на акционера, които са уредени в ТЗ се прибавя и правото му да бъде избран като член на съветите, които са управителните орг. на този вид търговско дружество. Това право обаче съгласно устава никога не може да възникне за трети на дружеството лица. След като за едно трето лице не съществува гарантирано от закона право да участва в управлението на търговското дружество, то това лице не може да обоснове с нарушаването на такова право наличието на правен интерес от предявяване на иск за установяване, че вписването на освобождаването му като член на управителния орган в търговския регистър е несъществуващо обстоятелство. Това се приема и в практиката на Върховния касационен съд, постановена по реда на чл. 290 ГПК, като в този смисъл е произнасянето в решение № 234 от 23.12.2016 г., постановено по т.д. № 54/ 2016 г. по описа на ВКС, I т.о.

Предвид горното и доколкото Г. Д. М. не е член на ответното акционерно дружество, трябва да се приеме, че той няма и не може да има предвидено в закона право да участва в неговото управление, поради което и приемането на решение от едноличния собственик на капитала за освобождаване на това лице като член на съвета на директорите на „В.” ЕАД и за избор на ново лице за член на управителния орган, както и вписването на това обстоятелство в търговския регистър не накърняват негово субективно материално право да бъде избран за член в този управителен орган.

Освен изложеното, съдът съображава и това, че правото да избере едно лице за член на съвета на директорите при акционерно дружество с едностепенна система на управление, както и да го освободи като член на този орган са предоставени по силата на закона на върховния орган на дружеството, което е общото събрание /чл. 221, т. 4 ТЗ/. Освобождаването на член на съвета на директорите не е обвързано със съществуване на

каквито и да било основания и е предоставено на свободната преценка на общото събрание. След като законодателят е предоставил в изключителна компетентност на върховния орган на акционерното дружество правото да избира и освобождава едно лице като член на управителния му орган, като това може да бъде направено във всеки един момент и не зависи изобщо от поведението и волята на това лице, то трябва да се приеме, че освобождаването на член на съвета на директорите, както и вписването на такова обстоятелство в търговския регистър, няма как да може да засегне някакво субективно право на това лице.

Това, че с приемане на решението за освобождаване на ищеца като член на съвета на директорите на „В.” ЕАД и с вписването на това обстоятелство в търговския регистър, не се засяга каквото и да било права на това лице, означава, че то няма правен интерес от водене на установителен иск по чл. 29 ЗТРРЮЛНЦ, което прави този иск недопустим и исковата молба, с която той е предявен следва да бъде върната на основание чл. 130 ГПК.

Така мотивиран съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ВРЪЩА искова молба с вх. на СГС № 63776/ 06.10.2022 г., подадена от Г. Д. М. срещу „В.” ЕАД, поради недопустимост на предявения с нея иск.

Определението подлежи на обжалване пред Софийски апелативен съд с частна жалба в едноседмичен срок от съобщаването му на ищеца.

Съдия при Софийски градски съд: _____